

Η ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΞΕΠΕΡΑΣΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΧΩΡΙΣ ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΚΑΙ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ

Ισλανδικό οδόφραγμα στην ύφεση και το... ΔΝΤ

Αν όλος αυτός ο οικονομικός παραλογισμός που ζει η Ευρώπη ήταν ένα παραμύθι, η Ισλανδία θα ήταν η Σταχτοπούτα του καθώς η πιστοληπτική ικανότητα της απόμακρης νησιωτικής χώρας που ταρακουνήθηκε βάνουσα από την τρικυμία της ύφεσης αναβαθμίστηκε. Για το 2012 ο ΟΟΣΑ προβλέπει οικονομική ανάπτυξη 2,4% έναντι 1,6% στις χώρες του οργανισμού. Η ανεργία έπεσε από το 7% το 2010 στο 6,1% το 2011 και προβλέπεται να πέσει στο 5,3% φέτος. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού από 11,2% το 2010 υποχώρησε σε 3,4% το 2011 και φέτος σχεδόν θα μηδενιστεί.

Η Ισλανδία λοιπόν τα κατάφερε και βγήκε από την κρίση χωρίς Μνημόνια και ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας της. Ακόμη και το ΔΝΤ στην ιστοσελίδα του είχε ειδικό αφιέρωμα στη σκανδιναβική χώρα με τίτλο: «Οι ανορθόδοξες πολιτικές της Ισλανδίας εναλλακτικός δρόμος για έξοδο από την κρίση». Το 2008 οι τρεις μεγαλύτερες τράπεζες της Ισλανδίας πτώχευσαν. Θα πρέπει, ωστόσο, να επισημανθεί ότι και οι τρεις είχαν ιδιωτικοποιηθεί από το 2003, προσελκύοντας μεγάλο αριθμό Βρετανών και Ολλανδών καταθετών. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το μέγεθός τους ξεπερνούσε κατά 10 φορές το αντίστοιχο της ισλανδικής οικονομίας.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typos.com

Με το που έγινε το «κραχ», το ΔΝΤ πρόσφερε στη χώρα οικονομική βοήθεια ύψους 2,1 δισ. ευρώ (το πρόγραμμα τελείωσε τον περασμένο Αύγουστο). Η κυβέρνηση επέλεξε να θέσει περιορισμό στη ροή κεφαλαίων για να μη φύγουν από τη χώρα χρήματα και υποτίμησε την ισλανδική κορόνα.

Ετσι, τα ισλανδικά προϊόντα έγιναν πιο ανταγωνιστικά στο εξωτερικό, αλλά τα εισαγόμενα πανάκριβα. Από την άλλη όμως, με την υποτίμηση οι τράπεζες χρεοκόπησαν. Η κυβέρνηση αποφάσισε να μην ακολουθήσει σφιχτή δημοσιονομική πολιτική για να μην πληγεί το κοινωνικό κράτος.

Μείωση ανισοτήτων

Το κοινωνικό κράτος χρησιμοποιήθηκε για να μειώσει τις συνέπειες που είχε για τα νοικοκυριά η υποτίμηση και τα επιδόματα αναπροσαρμόστηκαν και ανακατευσήθηκαν προς τα χαμηλότερα εισοδήματα. Το αποτέλεσμα ήταν οι ανισότητες να μειωθούν εν μέσω της οικονομικής κρίσης.

Η συνέχεια έχει πολύ ενδιαφέρον. Με την κατάρρευση των τραπεζών, οι Βρετανοί και οι Ολλανδοί καταθέτες αξίωσαν αποζημιώσεις. Το ΔΝΤ άρχισε να πιέζει, ζητώντας μεταρρυθμίσεις και να αναλάβει η Ισλανδία

Οι διαμαρτυρίες των Ισλανδών για τα δεινά που προκάλεσαν στην καθημερινότητά τους η οικονομική κρίση και ο φόβος της υποθήκευσης του μέλλοντος της χώρας στους δανειστές και το ΔΝΤ έπιασαν τόπο. Ο δρόμος προς την ευημερία είναι πλέον ορθάνοιχτος...

Η ΑΝΕΡΓΙΑ
έπεσε από 7%
το 2010
σε 6,1% το 2011
και προβλέπεται
να πέσει
σε 5,3% το 2012

ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ
από 11,2%
το 2010
υποχώρησε
σε 3,4% το 2011
και φέτος σχεδόν
θα μηδενιστεί

τις υποχρεώσεις τις απέναντι σε Ολλανδία και Βρετανία. Με βάση τους υπολογισμούς, κάθε Ισλανδός θα έπρεπε να πληρώνει τα επόμενα 15 χρόνια 100 ευρώ το μήνα για τα χρέη των τραπεζών.

Μετά από έντονες διαμαρτυρίες, ο πρόεδρος της χώρας **Ολαφουρ Ράγκναρ Γκρίμσον** αρνήθηκε να εγκρίνει το νόμο που θα χρέωνε τους Ισλανδούς για μια δεκαπενταετία και προχώρησε σε δημοψήφισμα. Οι πιστωτές και το ΔΝΤ άρχισαν τις πιέσεις και τις απειλές, ότι δήθεν θα απομονωθεί η χώρα, θα παγώσουν οι αποταμιεύσεις των Ισλανδών στη Βρετανία - με λίγα λόγια απειλούσαν τη χώρα με οικονομικό Αρμαγεδδώνα.

Τίποτα απ' όλα αυτά δεν έγινε. Και όχι μόνο αυτό, αλλά η κυβέρνηση ξεκίνησε και έρευνα, προκειμένου να αποδώσει ποινικές ευθύνες για την κρίση.

Υποσχόμενη ανάπτυξη

Η ανάπτυξη δεν άργησε να έρθει και σήμερα σημαντικοί οικονομολόγοι, όπως ο **Τζόζεφ Στίγκλιτς**, συμφωνούν ότι αυτό που έκανε η Ισλανδία ήταν ακριβώς αυτό που χρειαζόταν. Την περασμένη εβδομάδα η χώρα αναβαθμίστηκε από τον Fitch σε επίπεδο σύστασης επενδύσεων BBB, καθώς ο διεθνής οίκος αξιολόγησης αναγνωρίζει ότι η χώρα έχει μπροστά της μια πολλά υποσχόμενη ανάπτυξη.

Στην προσπάθειά της να ελαφρύνει από τα βάρη τα υπερχρε-

Ο πρόεδρος της Ισλανδίας **Ολαφουρ Ράγκναρ Γκρίμσον** αρνήθηκε να εγκρίνει το νόμο που θα χρέωνε τους Ισλανδούς για μια δεκαπενταετία και προχώρησε σε δημοψήφισμα.

ωμένα νοικοκυριά, η ισλανδική κυβέρνηση έκανε και κάτι ακόμη. Προχώρησε στη διαγραφή μέρους των χρεών των νοικοκυριών που αντιστοιχεί στο 13% του ΑΕΠ της χώρας. Με απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου κρίθηκαν παράνομα τα δάνεια που είναι συνδεδεμένα σε ξένο νόμισμα, με συνέπεια τα νοικοκυριά να μην είναι υποχρεωμένα να καλύπτουν τις συναλλαγματικές διαφορές που προέκυψαν από την υποτίμηση της κορόνας.

Η συμφωνία που έγινε με τις τράπεζες που βρίσκονται ακόμη υπό κρατικό έλεγχο προβλέπει τη διαγραφή των χρεών που υπερβαίνει το 110% της αξίας των ακινήτων.

Μετά απ' όλα αυτά η Ισλανδία είχε φέτος ανάπτυξη 2,9%. Η Ελλάδα ύφεση 7%...

ΑΠΟΘΕΩΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Το Σύνταγμα ξαναγράφεται από το λαό στο... facebook

ΜΕ ΤΗ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑ πήρε σάρκα και οστά η άμεση δημοκρατία στην Ισλανδία. Αφού κατάφερε να σταθεροποιήσει την οικονομία της, η κυβέρνηση δίνει τώρα στους πολίτες τη δυνατότητα να χτίσουν από την αρχή το νομικό σύστημα της χώρας, επαναδιατυπώνοντας το Σύνταγμα. Με εργαλείο τις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (κυρίως το facebook) οι Ισλανδοί καταθέτουν τις απόψεις και τις ιδέες τους στο Διαδίκτυο βάσει κειμένων που αναπροσαρμόζονται. Είναι η πρώτη φορά στην Ιστορία που ένα Σύνταγμα συντάσσεται μπροστά στα μάτια των πολιτών τη χώρα. Κάθε εβδομάδα μετά τη σύνταξη ενός άρθρου από το συντακτικό συμβούλιο, το σχέδιο «ανεβαίνει» στο Ιντερνέτ και στη συνέχεια ανοίγει διάλογος με τους πολίτες. Η διαδικασία αυτή γεννήθηκε πέρυσι, όταν περίπου 1.000 άτομα πέρασαν μία ημέρα σε φόρουμ συζητώντας για το Σύνταγμα. Το σχέδιο στο οποίο θα καταλήξουν οι πολίτες θα τεθεί σε δημοψήφισμα τον Ιούλιο χωρίς παρέμβαση από την κυβέρνηση. ■

Η σελίδα του facebook όπου οι Ισλανδοί καταθέτουν τις απόψεις και τις ιδέες τους.